

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Sacerdotale & Clericorum Specvlvm Insigni Pietatis Ac Devotionis Supellectili exuberans

Kinckius, Matthias

Coloniæ, 1662

Monitiones S. Caroli Borromæi ad Clericos,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46628](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46628)

M O N I T I O N E S

S. CAROLI BORROMÆI
ad Clericos, in Concilio IV. Pro-
vinc. Mediol. Const. Parte III.

PER Vetus illud institutum est tūm
sanctorum usu, tūm Ecclesiæ aucto-
ritate comprobatum, ut quæ sacerdo-
talem, Clericalemque disciplinam, of-
ficia, ac partes eius maximè attingunt,
ea certis monitionibus comprehensa,
ab Episcopo in Synodis Clero propo-
nantur. Cuius instituti ratione, atque
exemplo nos adducti, de Episcoporum
nostrorum consilio, atque assensu, mo-
nitiones, infrà ordine præscriptas, e-
dendas censuimus: quibus pro libito suo
unusquisque Episcopus addat, & detra-
hat, prout Ecclesiæ suæ Clero pro tem-
porum ratione utile esse viderit: tūm il-
las in unaquaque Diocesana Synodo,
Sessione publica, universo Clero de li-
bro accuratè legi, graviterq; pronun-
ciari

ciari mandet ; ut , quò sæpius repeti-
ta , frequentiorique studio illæ tradi-
ta , atque expositæ sunt , eò diligentius ,
ac religiosius sanctis Ecclesiasticæ dis-
ciplinæ , vitæque officiis univèrsus Cle-
rus in omnes sese partes conformet.

Primò , fratres , & filij in Christo
charissimi , memores perpetuò estote
vocationis , qua vos dignatus est Domi-
nus noster.

Qua assidua recordatione , memoria-
que excitati eam vos virtutem induite ,
ut videant alij , quasi lumen aliquod
vestram sanctitatem elucere. Quæ si
magna in alijs vitæ Christianæ institu-
tis requiritur ; certè in vobis , qui my-
steriorum Dei ministri , divinæque gra-
tiæ dispensatores estis , maior inesse
debet.

Et sicut sacro ordine à reliquis ho-
minibus seiuncti estis ; ita à communis
fidelium vitæ usu seiuncti , præcipuum
quoddam , atque hoc præstantius vi-
vendi genus sequimini , quo ordinis dig-
nitate præcellitis.

Cœlestem in terris vitam , tamquam
Angeli Dei , moribus vestris exprimere
usque ad eò studete , ut à vobis divina-

rum

rum virtutum exempla ad cæteros emanent.

Una animi consensione, unoque spiritu in ijs elaborate, ut & divino cultui, & cœlestium rerum meditationibus, & orationi, & sacrarum, Ecclesiasticarumque literarum studijs vacetis: tùm depositis læcularibus, vanisque sollicitudinibus ab omni vitio alieni, in via Domini rectè ambuletis.

Charitatem imprimis, quæ Seminarium est omnium virtutum, omni studio amplectimini.

Humilitatem, Mansuetudinem, Patientiam, Justitiam, Temperantiam, officiaque Christianæ pietatis reliqua colite. Quæcumque denique sunt vera, quæcumque pudica, quæcumque sancta ac religiosa, ea cogitate, eaque agite.

Virtutes sanctorum Patrum quas præcipuas, & quasi hæreditarias nobis ad imitationem reliquerunt, non ad umbrare solum; sed omninò exprimere certatim contendite.

Utque illi, sic vos abstinentiæ, & jejuniis dediti, Clericalis disciplinæ, ac vitæ castissimæ studiosi, tùm patriæ cœ-

lestis sitientes, Deo servite assiduis divinarum laudum officijs, & in Ecclesia, quasi in perpetua vestra Sacerdotali, Clericalique statione, continenter versamini.

Quæcumque demùm de muneris vestri partibus, de vitæ modo, vel Pontificum sanctionibus, vel Oecumenicis Cõcilijs, vel Provincialibus, Diocesanicisq; Synodis, vel alia ratione præscripta sũt, ea vos servate, ac præstate diligenter.

Omnes, qui Canonicarum horarum officijs devincti estis, stas eas preces horarias recitate ad præscriptam Calendarij anniversarij rationem, ac ritum.

Nec verò negligenter, sed attentè piè, decorè, supplicique mente illas dicite.

Studiosè propterea legite, quæ præsertim à beato Antonino Archiepiscopo conscripta sunt, de negligentia in persolvendis horis Canonicis, ut quæ e nomine errata sunt, omninò caveatis.

Expletis Canonicarum horarum officijs, si quid in illis aut negligentia, aut aliã culpã commiseritis, paululum colligentes vos, veniam à Deo petite.

Qui Sacerdotes estis, Missæ sacrificiũ sæpius facite sanctè ac religiosè.

Ad

Ad illud faciendum parate vos omni pietate, in tam alti mysterij meditatione toto animo defixi; & quò purius id faciatis, propriam conscientiam diligenti, accurato, frequentique examine discutite; tum singulis saltem hebdomadis, atque aded sæpius & omnino semper, cum peccati mortalis conscij estis, uni è Confessarijs Sacerdotibus, ad Cleri confessiones audiendas constitutis, confiteamini.

In ea sanctissimi sacrificij actione ab erroribus vel levissimis omnino cavete.

Quæ de illo piè, ritèque celebrando præscripta sunt, ea vos studiosè, diligentèrque servate.

Diaconi, Subdiaconi, & Clerici inferiorum ordinum, quicumque estis, quæ de confitendis sæpè peccatis, de Communionem frequenter sumenda vobis iussa sunt, integrè, & sanctè omnia ut debetis, præstare.

Confessarios Sacerdotes, per nos vobis constitutos, quos etiam tanquam vitæ vestræ duces, ac magistros elegimus, adire.

Ecclesiasticæ militiæ omnes vos adscripti estis; ad pietatis, religionis-
que

que exercitationes vos vocatos esse cognoscite.

In omni imprimis sancta oratione vos assidue exercete; tum in meditationis, tacitaque pia orationis studio singulis diebus, certo temporis spatio, toto castissimi animi sensu incumbite.

Hæc sanctis precibus, præter cætera, supplices, præsertim afflictis rei Christianæ temporibus, orate patrem misericordiarum, & Deum totius consolationis.

Ut misereatur populi sui.

Ut fidelium animos ad vitia fugienda, ad virtutesque amplectendas sancti Spiritus sui ardore inflammet.

Ut è Principum Regumque animis evellantur, si quæ sunt discordiæ, semina.

Ut ij una animi consensione Christi regnum propagare studeant, unamque Dei gloriam, atque Ecclesiæ matris defensionem propositam habeant.

Quicquid verò temporis à divinis officijs, ab orationis, contemplationisq; exercitatione, ab Ecclesiasticis functionibus, & ab alijs necessarijs actionibus vacuum habetis, non in otio, neque in
desi-

desidia, nec verò in rerum novarum curiositatibus illud conterite : sed cum in sortem Domini vocati sitis, in eius lege die, ac nocte meditemini.

Sacrarum igitur literarum studia diligentius colite, quæ usque adeò complecti debetis, ut qui aspernetur, contra eum dicat Dominus. Quia tu scientiam repulisti, & ego repellam te, nec Sacerdotio fungaris mihi.

Frequentes ad statas lectiones, & ad literarum tractationes vobis præscriptas convenite.

Attento animo in ijs adeste, atque in dies ad uberiores sacrorum studiorum fructum, progressionem aliquam habere, ut ad Episcopatum aliquando vocati, & diligentia, & doctrinae testimonium detis.

Si qui estis, qui vel tarditate ingenij, vel ingravescente ætate magnum in literis progressum habere non potestis, ne desiste tamen primum oratione frequenti intelligentiam vobis necessariam à Deo petere; tum eò diligentius, ad pieratis, modestiaque studium, ac sanctorum morum disciplinam incumbite : tum sæpius Sacerdotes peritiores

con-

consulite; & ad Clericales, Sacerdotalesque exercitationes convenite, & libentius, & frequentius.

Concionibus etiam, atque lectionibus sacris, quæ in Ecclesia constitutis diebus habentur, cum omnes quicumque estis, tum maxime quibus potissimum conciliaribus decretis jussum est, quo decet, habitu frequentissimi adeste.

Lectio Librorum spiritualium, & clericalium, qui probati sint, animos, mentesque vestras pascite.

Quatuor præsertim locos, ex Catechismi Romani doctrina, de duodecim fidei articulis, de septem sacramentis, de oratione Dominica, in promptu, atque explicatè habere, omni studio contendite.

Cum ijs, & præceptorum Ecclesie cognitionem, & preces horarias recitandi peritiam, & Ecclesiasticorum rituum, caeremoniarumque notitiam conjungite.

Pauculos libros, quorum necessarius delectus vobis, decretis, vel Provincialibus, vel Diocesanis præscriptus est, habere ne omittite, aut negligite.

Qui pro facultatibus, proque studio-
rum

rum ratione plures possunt, eorum optamus, & laudamus in ijs comparandis diligentiam.

Ad libros de rebus jocosis, ridiculis, obscœnis; inanibus, ad poësisque profanæ studium pertinentibus, vulgari, aut latino sermone conscriptos, procul abjicite.

Nec verò musicæ cantiones ridiculæ; voluptuosæ, parumque pudicæ exaratas adhibete.

Quotidie aliquid ex sacris Bibliis legite, ac, si per Ecclesiasticas occupationes licet, qui apti estis, aliquid item ex sanctorum Patrum opusculis, Gregorij Magni Pontificis, Cypriani, Ambrosij, Augustini, Chrylostomi, Bernardi, & aliorum; qui sanctitatis & doctrinæ laude in Ecclesia celebrantur.

In ijs ad legendum, sanctissimum patrem Ambrosium Episcopum vobis potissimum proponite.

Illius præcipuè librum de Sacerdotali dignitate legite, quo libro Ecclesiasticos homines commonuit de perfectæ vitæ institutione.

Libros item officiorum, quos ubi primùm Episcopus is factus est Cleri
Medioꝝ

Mediolanensis potissimum causâ edit, in manibus assiduis habete.

Hos, atque alios præterea libros de Sacerdotalis, Clericalisque vitæ rationibus, & officijs, de animarum cura, de Christianæ pietatis studijs, & exercitationibus, deque alijs eiusdem generis piè confectos, ità legite, ut quæcumq; ad vitæ sanctæ normam accommodata ex illis animadvertistis, ac didicistis, moribus exprimatis.

Conciliorum item Provincialium, & Diocæsanorum Constitutiones, & decreta non percurrite solùm; sed usq; ad eò studiosè legite, ut, quæ legeritis post etiam taciti vobiscum aliquando mente reputetis, ac videatis simul non solùm si quicquam est, quod contra illorum præscriptum egeritis, verùm si quid etiam aliud est, quod ex eisdem exequi, præstareve omiseritis, aut neglexeritis. Quod ut præstetis, curate omninò, atque efficite.

Estis, divina misericordia in Ecclesiastico ordine constituti, ad gloriam Dei conservandam, propagandamque: ideo tùm ordinis vestri ministerium, quod explere debetis; videte, tùm
illius

illius dignitatem , ac decorum ser-
vare.

In incessu, statu, gestu, ita vos præ-
bere, ut ab Ordinis, quem suscepistis,
nomine, & ratione, nullo sanè modo
discrepetis, proposito vobis beati pa-
tris Ambrosij iudicio, qui Clero adscri-
bi hominem recusavit, propterea quòd
eius gestus, & incessus dedeceret.

Habitu non exquisito, non delicato
nimis, non serico, ne ornamento qui-
dem: rursus non sordido, non negle-
cto, sed gravi, & talari, atque eiusmodi
tum domi, tum foris pro uniuscuiusque
vestrum ordinis, gradusque ratione uti-
mini, ut à decretis eo de genere editis,
nulla in re, vel minima, discedatis.

Coronam, quod insigne est ordinis
Clericalis, pro ratione Ordinis, quo
vos singuli initiati estis, latam, & con-
spicuum deferre.

Parca, & frugali mensa contenti si-
tis, & superpellectili etiam modesta,
ac renui potius.

Ab omni splendido apparatu, pompa-
que sæculari abstinere.

Quæcumque acu picta, variè intex-
ta, aulæa item, peristromata rejicite.

Ima

Imagines dominon profanas, sed eas habete, quæ pietatis, ac religionis argumentum, & adiuumentum præbeant.

In omni vita à fastu, luxu, ambitu, ambitione ve, & à vanitate longè refugite.

Nec verbis quidem præscriptum vitæ modum pervertite.

Nihil scurriliter, nihil jocosè, nihil indecorè, nihil turpiter loquamini.

Absint à vobis maledicta, obrectationes, curiositas, levitas, assentationes, ac nugæ.

Temperantiæ Clericalis disciplinam vobis præscriptam in reliquis etiam omninò tenete.

Comessationes, comotationes, conviviva publica, laicaliave tum maximè in quibus mulieres interfunt, evitare.

Hospites excipite: at illis excipiendis intra parsimoniæ fines vos continete: ità ut Clericalis frugalitatis, non sumptuosi convivij testes illos habeatis.

A Ludis, spectaculis, circulatorumque atque id genus vilium hominum præstigijs procul estote.

Arma abjicite.

Sic denique cor vestrum corroborate

te ut inania spectacula non appetat, à mundi ludis, atque ineptijs abhorreat.

Sensus autem vestros ita dirigite, ut cum à Deo utiliter dati sint tanquam rationis ministri, ne eos perperam adhibeatis, sicut fœllices cupiditatum.

Sit igitur vester oculorum aspectus simplex, & pudicus.

Aurium sensus, castus, & prudens; casta mens, casti omnes sensus.

Vitæ, & morum consuetudo casta, & spiritualis.

Ad eorum Sacerdotum, qui in ejusmodi vitæ studijs, ac disciplina exercitari sunt, familiaritatem vos adjungite, ex qua nobis, vestræ ad sanctè agendum progressionem constent.

Ad castitatem autem conservandam munite omnem viam.

Legite propterea sæpè illum beati Cypriani Martyris de singularitate Clericorum librum, qui vos in hac, ut in alijs instruet virtutibus.

Suspectarum autem mulierum consortium omninò vitare.

Cum alijs verò quibusvis mulieribus, quamvis vel arctissimo consanguinitatis, vel affinitatis vinculo vobis

bis

bis illæ coniunctæ sint, ne in eisdem domiciliis, ædibusvè simul habitare, nisi cum ex causa alicui vestrum aliquando Episcopalis literis permissum sit.

In famularu laicorum ne sitis, multò minùs fœminarum, quamvis nobilium.

Ne verò illas Musicam, literasvè docete, nisi scripta nominatim facultate ab Episcopo permissum cuiquam sit.

Ædes Ecclesiasticas ne laicis locate, nisi concessu Episcopali.

Ac ne ipsas quidem patrimoniales locationi ijs date, quorum vita moresvè suspecti sint.

Sæcularibus verò negotiis, ut est sancti Pauli Apostoli documentum, ne vos implicate.

A cuiusvis generis mercatura quaestuosâ, omni negotiatione, prædiorum conductione, tum aliis, ut Provinciali decreto vobis interdictum est, prorsus cavete.

Ne pecuniæ, lucrive avidi sitis: nemo potest servire Deo, & Mammonæ: aut enim unum odio habebit, & alterum diliget; aut unum sustinebit, & alterum contemnet, inquit Christus Dominus,

Si qui pauperes estis, ne cupiatis divites fieri, ut ne incidatis in tentationes multas, & in laqueum diaboli.

Paupertatem vestram, ne moleste ferre: paupertatem dilexit, & docuit cœlestis magister Christus, qui nascens in præsepio ponitur, & nudus in cruce moritur.

Scitote paupertati socias adjungi, sobrietatem, abstinentiam, & reliquas virtutes, quibus prælucere oportet ministris Dei.

Proponite vobis sanctorum veterum patrum vitam, qui lucrum non spectabant, temporalia non quærebant, & nihil ijs tamen deerat; imò in paupertate illis aliquando abundabat, quod alijs erogarent.

Ne igitur quia tenuem redditum habetis, lucrum quærite, nec quæstum vos appetendo, injuriam vestro ordini facite, avaritiæ sordibus volutati.

Non sæculi vos mercatores, non Mammonæ ministri estis, sed Christi mercatores, nolite thesaurizare vobis thesauros in terra, sed bonorum operum abundantia, cum charitate conjuncta, facite thesauros in cœlis.

Strudete vos lucrari animas Deo, & celeste horreum augere.

Exemplo sanctorum, vos paupertate, sobrietate, ac parsimonia ita agite, ut non modo a supervacanearum rerum visibus abstinentes, sed vestro etiam defraudantes victu, Ecclesias vestras, & Altaria exornetis, sarta, tecta habeatis, sacra suppellectili instruatis. Alienis item necessitatibus subveniatis, & pauperibus opitulemini.

Qui uberores Ecclesiasticos redditus habetis, Ecclesias e quarum prædijs fructus percipitis, eò magnificentius, & augustius, quò amplioribus donis, bonisve, angustiorique liberalitate illæ dotatæ sunt, illustri structura, præclaro opere reficite, egregijs muneribus exornate, tum omni Ecclesiasticæ suppellectilis apparatu instruite.

Christi visceribus substantiam Ecclesiasticam erogate, pauperibus scilicet, peregrinis, viduis, pupillis, ægrotis, in vincula coniectis, captivis, quibus egentibus, & esurientibus cum subvenire possitis, si alimenta necessaria denegatis, violatæ charitatis rei estis in conspectu Domini.

Memo.

Memores estote eius, quod à sanctissimo Patre Ambrosio scriptum est, sua, fideles eo animo obtulisse Ecclesie ministris, ut per eorum manus, quorum fidei, atque integritati summa omnia tribuebant, ad pauperes pervenirent.

Vos item alij, quicumque estis, quorum fidei Christi patrimonium propriè ad divini cultus, pauperumque usum commissum est, cavete, ne ambitione, aut cupiditate prolapsi, in alium, quæ cui addictum est convertatis: idque propterea sacrilegij rei damnationem æternam subeat.

Universi autem vos, & singuli Ecclesiastici ordinis homines, ut summam complectamur, quæ muneris vestri sunt, vobiscum frequenter recolite, ministerium vestrum explete studere, sanctissima studia religionis, & officij vestri rebus alijs potiora ducite. In rerum divinarum, sacrarumque cognitionem omni cura incumbite: quæ divina, quæ sempiterna sunt, divitiarum, & honorum, & terrenarum rerum cogitationibus abjectis, amplectamini: restricto cupiditatum ardore integros, castosque vos servate:

mundi voluptates, quæ à divinis præceptis detorquent, declinate: prædiorum Ecclesiasticorum, quæ non avaritiæ præda, sed instrumenta charitati relicta sunt, redditu, & fructibus non abutimini; humilitati studete, charitatis opera præstate, induimini Dominum Iesum Christum: sanctorumque ejus facta imitami, ut & horum imitatione, & illius imprimis divinis præceptis, institutisque conformati in vocatione, qua vocati estis, dignè Deo ambuletis, tum vitæ vestræ splendore laicis hominibus lumen præferatis ad vitam sanctè instituendam, tum vos repositam vobis justitiæ coronam demum percipiatis.

Omnes prætereà & singuli, qui hujus Ecclesiæ ministerio adscripti aliquo modo estis, & Diocesium, & Ecclesias, quas in ea obtinetis, quibusque adscripti estis, stationes vestras, in quibus manendum vobis sit, putate.

In illis ipsi residete.

Ecclesiasticas ipsas ædes habitate; ibique domicilium vestrum verè constituite, & habete.

Debitis muneribus, atque oneribus satisfacite. Alia

Alia item agite, ac præstate ex præscripta Conciliaribus decretis fructuosa, salutarisque residentia ratione.

Quicumque item Clerici minorum Ordinum estis in Ecclesijs, quibus adscripti estis, singuli Ordinis, quo initiati estis, fructiones tali pietate obite, ut digni habeamini, qui deinceps altiorum gradum assecuti, sanctæ Dei Ecclesiæ inserviatis.

Nemo autem vestrum, quicumque estis, si alicui functioni estis deputati, ab Ecclesiastica statione, personalisque residentia munere discedat, nisi causis per Episcopum probatis, & etiam concessu literis expresso.

Hæc, quæ communiter, atque universè vos moniti estis, singuli servate, studiosè ac diligenter.

Ad prætereà sigillatim, nominatimque vos, qui in Cathedrali Ecclesia dignitates obtinetis, Canonici item tum ejusdem Ecclesiæ, tum reliquarum quarumvis Ecclesiarum Collegiatarum, vel Urbanarum, vel Diocesandarum, quicumque sitis in omni Canonica disciplina officio ita agite, ut Canonice, nempe Canonum legibus ad vitam

M 3

vestræ

Alia

vestræ institutum pertinentibus, & Constitutionum Provincialium, Diocesandarumque, rationi congruenter vivatis. Idque primò maxime studete, ut in conspectu Dei omnipotentis puro corde, & casto corpore ministreris.

Tum singuli vos, Ordinis dignitati, aut Canonici annexi functiones explete: Canonicalisque muneris partes præstate; omnes in choro stans horis assistite, & ad Deum pro fidelibus, piis, religiosasque fundite præcationes.

Dum eo loco estis, memores estote adesse Christum Iesum Dominum, qui servite cum timore, & tremore.

Non pigri, non somnolenti, non oscitantes adestote; non mente vaga, non vagis oculis, non indecenti corporis staturæ.

Attentè, studiosè, ritè, piè, religiosè, divinas laudes concelebrate: & psallite Deo in conspectu Angelorum, cantantes in cordibus vestris Domino.

In Choro nemo privatim, nemo tacite officium recitet; sed omnes pariter quicumque adestis, senes cum junioribus, laudate nomen Domini in psalmis, halmnis & canticis.

A qui-

A quibuscunque colloquiis, & à literarum, librorum, lectionibus, atque omni vagatione abstinete.

Pro temporis autem, & officij ratione sedete, stare, genua flectite, caput aperite, & inclinate.

Accuratè demum omnia observate, quæ eo de genere vobis præscripta sunt, ita ut vestro exemplo alijs Sacerdotibus, Clericisque, & rectè, ritèque psallendi, & sanctè orandi, & piè agendi animum addatis.

In psalmodum autem, canticorum, & hymnorum, intelligentiam studiosè incumbite: ut dum psallitis, pro sensu sanctissimorum, quos mente concepistis, ratione, vos ad omnem pietatis, devotionisque affectum exciteris.

Non ordinariæ distributionis lucro adducti, sed Dei charitate, religionisq; cultu commoti, divinis officijs adeste, ut verè, ex animoque Psalmi verba illa concinatis. Voluntariè sacrificabo tibi, & confitebor nomini tuo Domine, quoniam bonum est.

Divinis officijs absolutis, paululum omnes in Choro piè orate. inde abeundi signo per præfectum dato, consur-

gentes, quo ordine ad Chorum accessistis, eodem in Sacristiam redite, ubi cappas, quibus illas induiti estis, & superpellicea sine strepitu ullo, vel susurratione deponite.

Canonicales vestros conventus statis hebdomadae diebus capitulariter habete.

Omnes, qui debetis, ad illos convenite.

Inde ne discedite, nisi missione à Capituli praefecto impetrata.

Singuli ordine, & loco sedete.

Sententiam modestè dicite, & suus quisque loco, non praeposterè.

A verbis scurrilibus abstinete.

In rebus consultandis rixas, jurgia, & contumelias cavete.

In initio, & fine uniuscuiusque Capituli stas orationes dicite.

Priori loco tractanda proponite, quae ad divinum cultum, ad spiritualis vitae progressionem, ad Ecclesiasticam disciplinam tuendam, tum quae ad rerum temporalium gubernationem pertinent, ne negligite.

Cetera hoc de genere toto servate,
quae

quæ Provincialibus constitutionibus vobis præscripta sunt.

Omnia imprimis agite pace mutua, concordia voluntate & charitate fraterna vos invicem diligite. Canonici enim estis, qui sicut pro collegij ratione ex antiquo instituto una in Collegiata Ecclesia, unoque item in Canonicali domicilio collocati fuistis, ita uno pacis, & charitatis fœdere, unaque animorum consensione conjunctissimi, sicut nascentis Ecclesiæ ministri, quorum erat cor unum, & anima una, experiendo videre, sicut in Psalmo scriptum est, quàm bonum, & quàm jucundum sit, habitare fratres in unum.

Quicumque verò estis, qui inter Canonicos, Præpositi, aut Archiepresbyteri, aut alterius dignitatis nomen, gradumvè obtineris, sicut honore, & dignitate præstatis, ita virtutum exemplis, vigilantique in vestri muneris, curavè partibus obeundis sollicitudine præluce.

Parochi præterea, & cæteri quicumque estis, etiam præpositi, Archipresbyteri, alijvè, qui animarum curam geritis, præterea, quæ vos cum reli-

M s

que

quo Clero communia universè monuimus, illa etiam, quæ præcipuè de vobis decreta sunt, præstate omni sollicitudine.

In primis oves vobis concredita, cognoscendæ sunt, & appellandæ nominatim, pascendæ, & custodiendæ item.

Animarum igitur numerum in Catalogum redigite ad præscriptam normam.

Eorum, qui baptizantur, qui item confirmantur, & compatrum etiam, qui abhibentur, nomina describite.

Matrimonia in Codicem referte.

Parochiæ vestræ incolarum, vitam, & mores investigate.

Indagate omni studio, si qui hæresu contaminati sint, aut suspecti; aut qui sint, qui hæreticorum libros habeant, vendant, venales importent, vel legant, eosque statim denunciate.

Monere etiam populum, ut id ipsum etiam præster, ad nostri edicti præscriptum, quod statis temporibus de more promulgate.

Perquirite de dictis, & factis eorum, qui ex hæreticorum finibus veniunt.

Dispiciite, si qui è Parochiæ vestræ

hæsi-

finibus ad loca proficiscantur, ubi impune prædicatur, quod a Catholica fide alienum est; tum etiam an ij professionis facultate impetrata agant ad præscriptum decretum in Concilio Provinciali tertio promulgati.

Investigate præterea de ijs, qui in vestra Parochia docent, eorumdemq; mores, vitam & fidem observate, ac reliqua de ijs ipsis præstare, quæ Concilijs Provincialibus præscripta, jussavè sunt.

Videte, & cavete, nè superstitiones, magicæ cantiones & ejusmodi diabolicæ superstitiones in populo vestro sint.

Cognoscite publicos peccatores, corruptores aliorum, concubenarios, adulteros, usurarios, blasphemos, & denunciate.

Cognoscite etiam alios populorum corruptores, qui festis diebus non Deo, sed aleis, ludis, choreis, diabolo serviunt, quique festorum dierum cultum quovis modo violant, quales & quales sint: neque observant Pontificias, neque Provinciales de diebus festis colendis constitutiones, aut Edicta Episcopalia.

Istos ab ea malè agendi corruptela

revocare, ac deterrere, omni pietatis officio studere, tùm Episcopo etiam, sicut opus erit significare, ut pro cura Episcopalis officio salutare remedium afferatur.

Rursus agnoscite etiam pauperes, viduas, pupillos, cæterosque aliena ope egentes, quibus, & re subvenite: aut si minùs re potestis, cohortatione alios accendite ad eos sublevandos.

Sique illorum gravior inopia deposit, festis etiam diebus à pia fidelium liberalitate aliquid in Ecclesia colligendum curate, ut ab Episcopo præscribitur, quod ipsis in eleëmofynam conferatur.

Seorsum etiam locupletes Parochie incolae convenite, quibus pauperum egestates proponite, & ostendite eis divitias à Deo propterea etiam esse tributas, ut inopibus succurrant.

Si qui autem potentiorum opibus in causa aliqua oppressi sunt, illos unice, atque intimè eorum patrocinio commendate, qui vel ex suscepto officio id præstare debent, vel quibus Episcopus hanc curam dederit.

Pascite in primis populum vobis commissum

missum prædicatione verbi Dei, salutaribus monitis, administratione item sacramentorum, exemplo, & oratione.

In verbo Dei exponendo planè observate quæ Constitutione Provinciali, & alijs concionatoribus, & vobis præscripta sunt.

Pueros festis, Dominicisque diebus, in Doctrinæ Christianæ rudimentis instruite.

Provectioris ætatis homines ad eadem intelligenda invitare.

Patres, matresque familias monere, ut filios, filias, cæterosque quos in familia habent ad statas Doctrinæ Christianæ scholas ipsi conducant.

Confratrum, qui ijs scholis adscripti sunt, operam ad hoc institutum adhibere, curateque, ut mutua inter eos charitatis, morumque disciplina conservetur.

Alios etiam ad tam pium opus amplectendum alacriores reddite, atque excitate tum assiduis vestris cohortationibus, tum promulgatione thesauri spiritualis indulgentiarum, ijs concessi, qui ijs scholis ascribuntur, in illisque operam navant.

M 7

Ne

Ne omittite diebus festis inter Missam sollemnia aliquid ex ijs, quæ in Missa leguntur, fidelibus exponere, & sanctissimi illius sacrificij mysterium aliquot explanare, & aliquando sanctiores illius sacrarum caeremoniarum, rituumque rationes, & significaciones explicare, quò diligentius instructio dies sacro sancti illi sacrificio religiosius inter sint.

Docete item, quomodo fideles signo Missæ celebrandæ dato se corde contrito ad eam sanctè audiendam parent.

Curate, atque efficitate perpetuis vestris monitionum officijs, ut in illa viri aperto capite, mulieres velato, & in omni eius parte utroque genu flexo, præterquam in Evangelio ad sint.

Instruite etiam eos, quàm religiosè non solum in Missæ sacro, verum etiam in divinis alijs officijs versandum.

Quando standum, quando genua flexenda, quando assurgendum.

Quàm valdè, dum illa fiunt, celebranturve, fugiendæ confabulationes, colloquia, deambulationes, strepitus, clamores, imò verò inanes cogitationes, quibus à pia meditatione, & mysterio-

scio-

teriorum, quæ aguntur, contemplatione, religiosaque oratione animus distrahitur, quam denique studiosè vitanda reliqua omnia ab eorum officiorum sanctitate, & cultu aliena.

Rursus quàm sanctè item, quàm religiosè, & quàm demisso, humilique habitu in supplicationibus, litanijis, & stationibus versandum sit.

Qua reverentia, quovè pietatis studio in Ecclesijs locisve sacris manendū sit, quavè ab alijs procul abesse debeant, idque ex sanctionibus, Pontificijs, Constitutionibus Conciliaribus, Episcopalibus præterea Edictis.

Qua etiam non solum intima religiosi animi præparatione, sed externa etiam cultus, vestitusque modestia, humili genuflexione & armis depositis ad sanctissimam Communionem; tum etiam ad cætera sacramenta accedendum sit.

Tum docere, ac monere quomodo dies festi colendi, & sanctificandi sint.

Ostendite indignissimum esse sacris illis diebus non modo à nefarijs operibus, illicitisque negotijs non abstinere; verum etiam religionis, ac pietatis opera non præstare omni diligentia.

Ac

Ac prætereà nefas esse sacros dies ad maxima Dei beneficia colenda summasque ei laudes persolvendas, ac debitum sanctis honorem tribuendum institutos, ad illa traduci, quæ ab eo cultu abhorrent: qualia sunt tripudia, ludi, choreæ, spectacula, quibus ad turpes illecebras incitantibus, salutis humanæ hostis diabolus oblectatur.

Denunciate item statura sacrorum temporum jejunia; docete quomodo jejunandum, quæ peccati gravitas in violandis sacris jejniis.

Quæ prætereà Christianæ pietatis officia in sanctorum vigilijs.

Quam sanctè observandum quadragesimale jejunium: statur autem solemnibus, vel Adventus, vel Septuagesimæ, vel aliorum temporum celebritatibus præmonete fideles, atque diligenter ex pastoralium etiam literarum præscripta recitatione ac ratione instruite ad sacra illorum temporum mysteria, sanctis pietatis officijs religiosè solenda.

Utque ijs omnibus pro temporum, solemnitatumque ratione illi instrui possint, sæpè monete, ut Dominicis,
alijs.

aliisque festis diebus, quemadmodum
sacra Tridentina Synodus operat, ad Para-
rochiam Ecclesiam conveniant.

Qua in re sæpius monitionem pasto-
ralem eo de genere frequenti populo
legite.

Sæpe autem, ac diligenter eosdem
docete, quàm assiduè orandum sit.

Quomodo & tacita supplicis mentis
meditatione, & pijs, statis orationibus
precandum.

Quàm studiosè, ac religiosè susci-
piendum vespertinæ communis oratio-
nis institutum, quàm diligenter illud
semel susceptum piè retinendum.

Ideòque cum alias sæpè in anno can-
dem orandi rationem, cum Indulgentiis
concessis per summa capita explicatis;
tùm præcipuè diebus Concilii Provin-
ciali tertio constitutis in maxima popu-
li frequentia de scripto pronunciate, at-
que evulgate.

Dominicis diebus instituite populum,
& monete, pro quibus oret, ut est in eo-
dem Provinciali Concilio decretum.

Tum prætereà quas, singulis hebdo-
madæ feriis, præcipuas preces,
Christianasque meditationes, atque in

oran-

orando exercitationes sibi propositas in promptu habere possit.

Quam sepius verò sermonibus vestris populo proponite locos perpetuæ Christianæ meditationis de morte, de iudicio, de inferno, de gloria, & de premio paradisi.

Monete præterea sedulo, ac frequentissimè patres, matresque familias, ut liberos, familiamque suam ad pietatis, Christianarumq; virtutum disciplinam religiosè instituunt.

Ad hoc præterea patres familias inducite, ut de vitæ spirituali ratione, & pijs exercitationibus libros probatos domi suæ habeant; in quorum lectione versentur: seseque ac familiam instituunt ad sanctè agendum.

De patrum familias officio, familiarumque institutione, editam in Concilio tertio Provinciali Constitutionem in Parochiali conventu legite, singulasque eius partes explicite.

Tum alia præterea docete, quæ opportuna existimaveritis, quibus illi suamque familiam in Christianæ vitæ institutis, atque exercitationibus conforment.

In officinis etiam, & tabernis disciplinæ, vitæque Christianæ rationes observate: si quid autem vel ab artificibus, vel ab institutoribus operarijvè committi animadvertentis, quod dissolutæ disciplinæ sit, id officinarum, tabernarumvè dominos graviter monete, ostenditeque ea in re officij sui partes.

Estis participes, & socij laborum, curæque Episcopalis, & in messe Episcopo commissa operarij estis, elaborate una cum eo, & contendite, ut populus, cuius cura geritur, tanquam purum triticum, auxiliante divina misericordia congregetur in horrea cœlestia.

Depositum custodi, inquit Apostolus Paulus, id quod vobis singulis dictum esse putate, ut in grege, tanquam deposito fidei, curæque vestræ commisso diligenter custodiendo, ab omni peccati labe conservando, cogitationem, sollicitudinem, curam, studiumque omne collocetis.

Parochiæ igitur, unicuique vestrum non creditæ viciniam, cum à cæteris vitijs omnibus vos singuli sollicitè custodite; tum curate etiam, ne odia, similitates, inimicitias, factiones, nec

NON

non temerè iurandi, maledicendi, imprecandi pravæ consuetudines, ac ne de tractiones quidem in ea sint.

Ad vitia in primis, & peccata, ad quæ populum proclivior esse animadvertitis; reprehendite, atque exagitate.

Nec verò dissimulate peccata sed announce populo scelera eius: publice peccantes coram omnibus arguite, ut & alii timorem habeant.

Idque agite spiritu fortitudinis Domini, & ut strenui eius milites, bonam militiam militate, nihil plane trepidantes.

Si ab increpatione, ut vos monet S. Gregorius, reticueritis, quia contra vos odia insurgere reformidatis, non iam Dei lucra, sed vestra queritis.

Non maledicetis, non vexationibus, non calumniis, non alicuius generis contumeliis illud, vel increpandi, vel palam arguendi officium deserite, modo Christi gloriæ, & animarum salutis serviat.

Rursus non aucupandæ hominum gratiæ studio id agere desistite: servus Dei non essem, si hominibus placerem, inquit Apostolus.

Væ vobis tacentibus, aut dissimulantibus, si grex curæ vestræ commissus perierit, sanguinem eius de manibus vestris requirit iustus, & omnipotens Deus.

Si igitur peccatur, ne in increpationibus verba vestra blandientia sint; sed ut à Spiritu sancto scriptum est, stimuli sint, & quasi clavi, in altum defixi.

Instate opportunè, importunè, privatis etiam admonitionibus, consiliis, correctionibus, objurgationibus, ut peccantes, adjunctrice divina gratia, in viam salutis revocetis.

In usum etiam sanctè ita revocate fraternam correctionem, ut non modò mutua Christiana charitate vos ipsos corripatis; sed reliquos item, præsertim Parochiæ incolas id charitatis & correctionis officium rectè doceatis.

Ad sermonum verò, admonitionum, correctionum partes explendas, locos vobis comparate, præcipuè ex doctrina Catechismi Romani, in quo magna cum populorum vestrorum salutari utilitate versari diligenter potestis.

Neque ad hoc multiplicis vestræ Ecclesiasticæ tractionis genus negligite adis-

adis-

adiementa, quæ aliunde utiliter capere potestis.

Cætera autem officia, quæ in sacramentorum administratione, in assidua ad frequentem eorum usum cohortatione, in ægrorum cura, in alijs Parochialibus muneris functionibus, vobis Provincialibus Diœcesanisque Conciliis præscripta sunt, præstate, atque exequimini accurratè: ad eorumque Conciliarium Constitutionum, decretorumvè normam, omni observantiæ, atque obedienciæ studio vos planè conformate.

Quæ verò decretorum Provincialium vel Diœcesanarum partes ad laicos, eorumque Christianam disciplinam attinent, quò sæpius evulgatæ, atque inculcatæ, serventur diligentius; illas summatim vulgari sermone expressas, crebrò, prout usu venerit, populis vestris proponite, denunciate, explicare, atque in consuetudinem inducite.

Quæcumque denique vel ad vos, vel ad laicos curæ vestræ commissos pertinent, ea decreta, quo maximo potestis studio, in omnem executionem, disciplinæque usum introducite. Videteque imprimis ac perpendite, quæ

fat

capere
sacra-
assidua
ratio-
chialis
vincia-
ra scri-
uimic
arijuc
è not-
bediè-
cialiù
os, eo-
matti-
incul-
is sum-
, cre-
vestris
te, atq;
d vos,
missos
aximo
cucio-
ducire
e, que
gat,

sint, & quam religiosæ muneris vestri partes: caverque ut in officijs, & curæ vestræ functionibus non modò quicquã vos non committatis, sed nè omittatis quidem; cùm in sacerdotali vita, præmuneris, quod sustinetis, ratione, tum graviores, tum longè plures, quam in cæteris hominibus esse possint, omissionis culpæ.

Vos præterea reliqui Sacerdotes, quicumque estis, quibus animarum cura non incumbit, cùm alia omnia, quæ Ecclesiastici ordinis hominibus de divinorum officiorum cultu, de vitæ honestate, de studijs, & vitæ spiritualis exercitationibus, præscripta, aut monita generatim sunt, tum quæ nominatim, sigillatimque ad præcipuam vestram executionem attinent, præstare omninò.

Vos item reliqui Clerici inferiorum ordinum, quæcumque ad vos, vel nominatim, vel generatim spectant, agite omnia, sicut Clericalis vitæ ratio, Canonum, & Conciliorum decretis præscripta, postulat.

Christi estis, nempe de sorte Domini, & ipse Dominus sors, pars scilicet vestra,

vestra, tales præbere vos, ut & ipsi possideatis Dominum, & possideamini à Domino, verèque dicatis, Dominus pars hæreditatis meæ.

Videte igitur, quàm valdè intentos vos esse oporteat ministeriis vestris, & quàm magna vitæ morumque castitate.

Proborum hominum tantum, præcipuè Sacerdotum, vitæ spiritualis laude præstantium, familiaritate utamini ex quorum consuetudine tum fructus vos capiatis, tum Episcopus meliorem indies de vobis opinionem concipiat.

Majores veremini, & observate; eisdemque rectè monentibus obtemperate.

Præter Latinæ linguæ, & literarum studia, Ecclesiasticæ imprimis disciplinæ institutionibus diligenter incumbite.

Sic demùm vos moribus, & vitæ modestia probate, ut & à Parochis, & à præceptoribus vestris, tum etiam à populo bonum testimonium Episcopus habeat, vosque dignos judicet, quos maioribus ordinibus adscribat.

Vos verò, qui vel visitationis munus geritis, vel Clericalis disciplinæ curæ quovis nomine præfæcti estis, vel

in Diocesi Vicarij foranei constituti in
explendis muneris atque officij vobis
commisſi partibus ſedulò invigilate at-
que elaborare.

Onus, quod ſuſtinetis, quàm grave
ſit, quàm plenum curis perpendite; tùm
quam in eo vobis committendo ſpem,
fiduciamque Episcopus habuit, videte:
tùm efficit, ut eius expectatione reſ-
pondeatis, vigiliarum veſtrarum Au-
dijs, aſſiduaque ſollicitudine.

Eccleſias, quæ in uniuſcujuſque ve-
ſtrum regione ſunt, ſedulò viſitate; ea-
rumque partes ſingulas inſpice.

Perveſtigate in uniuſcujuſque Paro-
chiæ finibus an aliqua publicorum pec-
catorum labes: an flagitia, quibus
Episcopali cura Episcopus medeatur,
neceſſe ſit.

Univerſo Clero, pro regione com-
miſſa, invigilate diligenter; illudque
in primis videte, ut in diſciplinæ Eccle-
ſiaſtica moribus inſtitutis, atque offi-
cijs ſe contineat, Clericalisque mode-
rationis legibus congruenter vivat.

Indecentem eius habitum omninò
reſcite; morum ſanctæ vitæ, ſacrarum-
que literarum, & inſtitutionis Eccle-
ſiaſti-

siasticæ studia, si quæ in eo languescunt, excitate.

Clerici autem minorum ordinum, in hoc maximè nobis commendati sunt, ut illorum omnes, tum in vitæ moribus, tum in literarum, Ecclesiasticæque doctrinæ studijs progressiones accuratè exploretis, atque ut maximè potestis, paternis cohortationibus, atque objurgationibus ijsque assiduis adjuvetis.

Ecclesiarum item cultum, nitorem, cæteraque ejus generis omnia curate vestrà diligentiâ, quæ totis in Christo visceribus ab unoquoque vestrum expectitur.

Quæcunque verò, vel Provincialium, Diocesandarumque Synodorum decretis, vel præcipuis instructionibus, vel visitationum jussis præscripta sunt, ea omnia, ut re ipsa præstentur, studiosè perpetuò agite.

Hæc omnia, & singula his monitionibus nominatim, sigillatimque expressa, tum cuncta item reliqua, vel Concilij Provincialibus, Diocesanisque sancita, vel alio modo vobis præscripta, vos omnes, ac singuli, quorum interest,

quæ

quanto potestis amore, & pietate non amplectimini solum, & legite; sed mente animoque comprehendite, servate, omnique sollicita executione præstare; totosque vos ad cohortationum, admonitionum, decretorum, & Constitutionum rationem accommodate. Quod omne ut faciatis, sicut nos pro Episcopalis nostri officij munere vos in hoc Diocesano conventu ex Concilij Provincialis præscripto commonefecimus: ita etiam unumquemque vestrum, per unigeniti filij Dei adventum, per ejus Crucem, perque animarum vestrarum salutem obsecramus, obrestamur, divinaque contestatione monemus. Rursusque vobis ipsis universis, & singulis edicimus, si quis vestrum Constitutionibus, decretisque vel Provincialibus, vel Diocesanis, vestra causâ editis, non paruerit, contra eum nos acturos esse Ecclesiasticis, Canonicisque sanctionibus.

Cavete igitur ne quem vobiscum paternè modo agentem, sollicitèque monentem, & in conspectu Dei vos hoc sacro deprecantem auditis, eundem rursus non in hac vita solum cul-

pas vestras animadvertentem, sed in di-
vino prætereà judicio eandem accusan-
tem audiatis.

At ipse Deus, & Pater noster & Do-
minus Iesus Christus dirigat vias ve-
stras in omni sancta obedientia; exhor-
tetur corda vestra, & confirmet in om-
ni opere, & sermone bono; ità ut dig-
nè ambuletis vocatione, qua vocati
estis, per omnia ei placentes; sicque
sanctis vestrarum virtutum progressio-
nibus probati, appareatis ante Deum,

& patrem nostrum, in Adventu

Domini nostri Iesu Christi,

cum omnibus sanctis

ejus. Amen.

PARIS